Rörbehandling

Marie Gisselsson-Solen
ÖNH-kliniken, SUS

LUND UNIVERSITY

1

Inget jäv att deklarera!

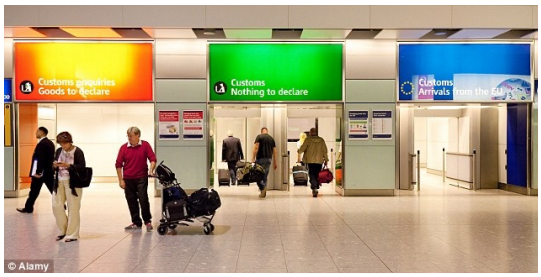

2

Historik

- Paracentes började utföras under tidigt 1800-tal
- Provade olika tekniker (tex upphettat stål) för att få hålet att vara öppet längre
- I mitten av 1800-talet Frank och Lincke (Tyskland), ihåliga, konformade tuber (guld, gummi mm) för att få kvarstående ventilation – stöttes dock snabbt ut
- 20 år senare Bonnafant (Frankrike) silvertuber med flänsar, satt kvar längre
- Slutet 1800-talet Politzer hård "gummiögla"

Mudry A. The tympanostomy tube: an ingenious invention of the mid 19th century. Int J Pediatr Otorhinolaryngol. 2013 Feb;77(2):153-7.
Rimmer J, Giddings CE, Weir N. The History of Myringotomy and Grommets. *Ear, Nose & Throat Journal*. 2020;99(1_suppl):2S-7S.
Burton M. Astley Cooper's dramatically effective treatment of deafness. J R Soc Med. 2016 Mar;109(3):117-8.

3

Historik

- Tuberna på 1800-talet blev aldrig någon succé pga att de ramlade ut eller in, pluggade igen eller att pat fick infektioner (pre-antibiotika)
- Rören glömdes bort, men återuppfanns av dr Armstrong på 1950-talet, och blev en framgång
  - Antibiotika
  - Biologiskt inerta material
  - Fabrikstillverkning av identiska rör
  - Operationsmikroskop
  - Narkos
- Tiden mer mogen då – föräldrar accepterade inte rinnande öron (jfr 1800-talet då man tyckte att det var bra eftersom det förhindrade att infektionen "gick in i hjärnan")

Mudry A. The tympanostomy tube: an ingenious invention of the mid 19th century. Int J Pediatr Otorhinolaryngol. 2013 Feb;77(2):153-7.
Rimmer J, Giddings CE, Weir N. The History of Myringotomy and Grommets. *Ear, Nose & Throat Journal.* 2020;99(1_suppl):24S-29S.

4

Nationella skillnader

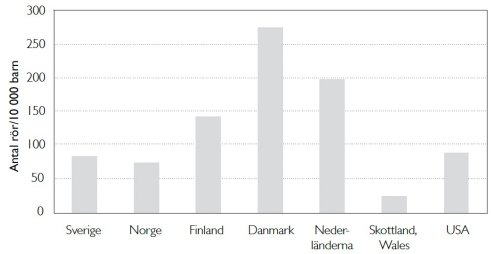

Figur 1.4.1 *Andel barn som rörbehandlas i några olika länder [36–39].*

Rörbehandling vid inflammation i mellanörat: En systematisk litteraturöversikt. SBU 2008

5

Sverige

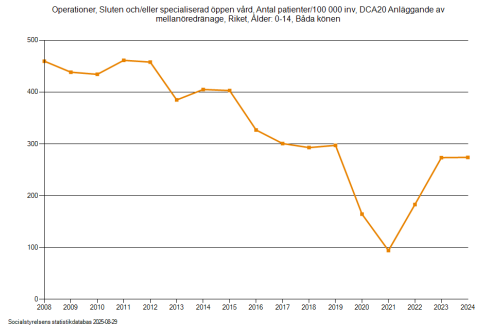

6

Indikationer rörbehandling barn

- SOM med hörselnedsättning (71% av barnoperationerna i Sverige)
- rAOM (18%)
- SOM+rAOM (8%)
- Komplikation till AOM?

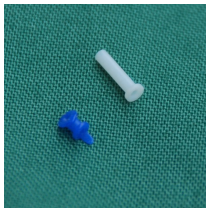

Gisselsson-Solen M; Reference group for the National Quality Register for Tympanic Membrane Ventilation Tubes. The Swedish grommet register - Hearing results and adherence to guidelines. Int J Pediatr Otorhinolaryngol. 2018 Jul;110:105-109.

7

SOM

- Hörselnedsättning!
- Stora variationer i landet
  - Tillgång till barnaudiometri?
  - Vårdval?
- Följer vi riktlinjerna?
  - 27% ej audiogram
  - 47% av de som gjort audiogram uppfyllde ej hörselkriterierna
- Kontrolleras hörseln efteråt?

SOM

Barn med dubbelsidig SOM som pågått under minst 3 månader, som har en verifierad hörselnedsättning på ≥25dB (tmv4) och där hörselnedsättningen påverkar sociala funktioner *.

Barn med dubbelsidig SOM som pågått under minst 6 månader, som därutöver har en verifierad hörselnedsättning på ≥25dB (tmv4) eller där hörselnedsättningen påverkar sociala funktioner *.

Nationella riktlinjer för rörbehandling av barn med öroninflammationer

Gisselsson-Solen M; Reference group for the National Quality Register for Tympanic Membrane Ventilation Tubes. The Swedish grommet register - Hearing results and adherence to guidelines. Int J Pediatr Otorhinolaryngol. 2018 Jul;110:105-109.

8

SOM, specialfall

- Särskilda hänsyn vid funktionsnedsättning
- Ensidig SOM och hörselnedsättning?

9

rAOM

- Följer vi riktlinjerna?
  - 44% endast haft 2 eller färre episoder av AOM

rAOM:
Rörbehandling kan övervägas till barn som efter att ha remitterats till ÖNH-mottagningen efter minst 3 säkerställda AOM-episoder under 6 månader får ytterligare en säkerställd AOM-episod inom en 1-2 månaders observationsperiod.

Nationella riktlinjer för rörbehandling av barn med öroninflammationer

10

Patientfall

- Melker, 1,5 år och tidigare frisk
- Söker på kvällen med båda föräldrarna pga utstående öra och sekretion från hörselgången
- Temp 39,2; kapillärt CRP 82
- Trött och kinkig, men inte svårt allmänpåverkad
- Inläggning, iv antibiotika
- Kirurgi? Vilken?

11

Rör vid komplikation till AOM?

- 25 år sedan absolut förbjudet – risk för biofilm
- ”Alla andra gör det”
- ÖNH SUS ändrat policy senare år, går utmärkt
- Behov av att följa patienten efteråt
- Vuxna?

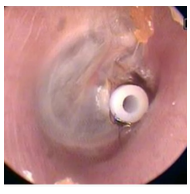

12

Evidens

- SOM
  - God evidens för hörselförbättring så länge rören är kvar
  - Även förbättrad QoL
- rAOM
  - Otillräcklig evidens för minskat antal AOM-episoder
  - Minskad antibiotikaförbrukning?
  - Förbättrad QoL?
- Komplikation till AOM
  - ???
  - Rekommenderas vid tex mastoidit i de flesta länder

MacKeith S, Mulvaney CA, Galbraith K, Webster KE, Connolly R, Paing A, Marom T, Daniel M, Venekamp RP, Rovers MM, Schilder AG. Ventilation tubes (grommets) for otitis media with effusion (OME) in children. Cochrane Database Syst Rev. 2023 Nov 15;11(11) Venekamp RP, Mick P, Schilder AG, Nunez DA. Grommets (ventilation tubes) for recurrent acute otitis media in children. Cochrane Database Syst Rev. 2018 May 9;5(5).
Hellström S, Groth A, Jörgensen F, Pettersson A, Ryding M, Uhlén I, Boström KB. Ventilation tube treatment: a systematic review of the literature. Otolaryngol Head Neck Surg. 2011 Sep;145(3):383-95.

13

Slutsats

- God evidens för rörbehandling vid SOM, men kontrollera hörseln och följ riktlinjerna!
- Oklar evidens för rörbehandling vid rAOM, men bättre förutsättningar att göra nytta ju fler episoder barnet haft
- Fördel kontra bara paracentes vid komplikationer???

14

TACK!

15